

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vplisane družbe z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina za: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vln. Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vln. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mal' oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev. Oglase sprejema inšerati oddelek „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno na upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 841.652.

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — Nič posebnih dogodkov.

Ruska bojišča. — V Karpatih in južno Dnjestrja osamljeni ruski napadi zavrnjeni. Ob Narajovski in v Voliniji se nadaljuje bitka. Sovražnik povsod zopet odbiti ob največjih izgubah.

Romunska bojišča. — Položaj neizpremenjen.

Albansko-macedonska bojišča. — V Albaniji nič dogodkov. V Macedoniji krajevni sovražni napadi odbiti.

Zapadna bojišča. — Hudi artiljerijski boji ob Sommi. Pehotni napadi povsod odbiti, izvzemši nekaj jarkov, kjer se boj še vrši. V Argonih in pred Verdunom živahen artiljerijski boj.

Turška bojišča. — Nič posebnega.

Vojni dogodki.

Dunaj, 16. oktobra.

Ruska pomoč Romunski se izraža v delnem zopetnem pričetku večjih napadov v Voliniji in vzhodni Galiciji. Dva dni sem so postojanke armade Tserzyanskoga v težkem ruskem artiljerijskem ognju, včeraj pa je poizkusil sovražnik pogrtati v boj v nekaterih odsekih tudi pehoto, kar se pa ni posrečilo.

Krila Böhm-Ermolijeva armadne skupine je sovražnik zmanaskoval, zastavljajoč močne sile. Zaradi brezuspešnosti vseh, že dolgo časa izvajanih, predornih poizkusov sovražnikovih, ki še vedno na tem kraju odločilne akcije razpolaga s številno premočjo, moremo bodi dogodke še vedno pričakovati z zadržanjem.

Na karpatški fronti in posebno v okolišju med Kirlibabo in Dornowatro nekaj dni dobro napredujejo uspešni protinapadi naših čet.

V zvezi s tem je bilo severno romunsko krilo tudi včeraj zopet za dober kos nazaj porinjeno. Dalje proti jugu se vrše boji samo še ob mejnih prelazih. Vsekakor moremo drugo fazo vojne proti Romunski smatrati za končano.

Na macedonski fronti se je postojanka desnega bolgarskega krila ojačila toliko, da se je sedaj pač končno ustavilo srbsko prodiranje.

O dogodkih na italijanskem bojišču tudi danes ni nikakršnih pomembnih uradnih poročil.

Italijanska bojišča.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se razglša: 17. okt. 1916.

Italijansko bojišče. — Nič posebnih dogodkov.

Imenstnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Ruska bojišča.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se razglša: 17. okt. 1916.

Rusko bojišče. — Prestolonasledničkova fronta: V trdočelnem kotu južno Dornowatre smo pogrtali sovražnika z vrhov vzhodno Neagre. V Karpatiskem lesu in južno Dnjestrja smo odbili osamljene ruske sunke. — Princa Leopolda Bav. fronta: Bitki ob Narajovski in v Voliniji se nadaljuje. Sovražnik je bil v obeh okolišjih ponovno težko poražen. Južno Lipnice Dolne so ruske mase vse do noči naskakovale postojanke nemških čet. Bilo je vse zaman. Nemški gardni bataljoni so udarili za vrženim sovražnikom v njegove järke in se ustanovili v njih. Rusi so pustili 36 častnikov, 1900 mož in 10 strojnih pušk v rokah naših zaveznikov. V Voliniji so bili ruski napadi naprjeni proti nemškim in avstro-ogrskim bojnim silam generalnega polkovnika pl. Tserzyanskoga. Po srđitem obstreljevanju so popolne udarile ruske kolone med Pustomiti in Svinjuhi, zapadno Bubnovega, južno Zaturčev in med Zaturči in Kisjelinom. Sovražnik nasokoli so se posnavljali kljub ogromnim izgubam na posameznih mestih po trikrat, severno Zaturčev celo do desetkrat. Toda niti ta udarna sila premoči ni zadostovala, da bi omajala hkrabre brani-

telje. Sovražnik ni predrl nikjer. Naše čete so si priborile popoln uspeh.

Imenstnik načelnika generalnega štaba: ol. Höfer, fml.

BEROLIN, 17. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 17. okt. 1916.

Vzhodno bojišče. — Princa Leopolda Bav. fronta: Zopet je bila fronta Linsingenove armadne skupine zapadno Lucka in Böhm-Ermolijeva ob Narajovski pozorišče zmogovite zavrnitve sovražnih napadov, pri katerih je Rus brez vsakega uspeha iznova žrtvoval mase ljudi. Tako so od zgodnjega jutra nanovo dovedena in zopet popolnena krđela desetkrat zastoj nasokoli kar najmočnejše z artiljerijo obstreljevanje postojanke hanoverskih in brunšviških čet med Sinjavko in Zublinim in avstroogrske črte jugozapadno Zaturčev. Zvečer je po srđiti topovski pripravi zastavil trikrat ponovljene napade proti odseku Pustomiti in Bubnov, ki so se izjalovili tudi z velikimi izgubami. Proti postojankam Bothmerjeve armade naperjeni artiljerijski ogenj se je opoldne povečal do največje silovitosti in je, prekinjevan samo po ponovnih sovražnih naskokih, trajal do teme. Vse pehotne napade smo odbili tudi tu in zadali sovražniku težak poraz. Gardni strelci in pomorjanski grenadirji so tamkaj udarili za umikajočim se sovražnikom, zavzeli prednje sovražne järke v širini dveh kilometrov ter zajeli 36 častnikov, 1900 mož in 10 strojnih pušk. — Fronta nadvojvode Karla: 15. okt. izvršeni sunek ruskega bataljona pri Kaminiju severno Stanislavovega je imel prav tako malo uspeha kot napadi na vrh D. Komana v Karpatih. Južno Doreewatre so naše čete pridobile nekaj vrhov vzhodno potoka Neagre.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

Romunska bojišča.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se razglša: 17. okt. 1916.

Romunsko bojišče. — V mejnih okolišjih južno Sibirja in Braševaga je bil bojni položaj neizpremenjen. V Györgöskem pogorju traja romunski odpor.

Imenstnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 17. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 17. okt. 1916.

Sedmograško bojišče. — Romuni se upirajo na vzhodni fronti na prelaznih cestah. Južno in zapadno braševske kotline je položaj splošno neizpremenjen.

Balkansko bojišče. — V Dobruži nič novega.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

SOFIJA, 16. (Agence Tel. Bulg.) Poročilo generalnega štaba.

16. oktobra. — Nič izpremembe. Dan je potekel mirno.

Razmere v romunski armadi.

BEROLIN, 17. (Kor.) Wolffov urad poroča: V nemške roke došlo dnevno povelje romunke 11. divizije, izdano 24. sept. 1916., št. 660, kričeče osvetljuje razmere v romunski armadi. V povelju se pravi dobesedno: 1. Čestni red ne velja nič; vozovi vozijo v neredu in zapirajo pota na tak način, da celo posamezni jezdecki ne morejo mimo. Orožnikov sem videl dovolj, reda pa ne. 2. Vsi vojaki, pri katerih se je ugotovilo, da so se sami ustrelili v roke, noge itd., naj se postavijo v prednjo rojno črto, brez orožja, da jih ustrelijo sovražnik. 3. Vsi častniki, ki se nahajajo za fronto, naj podpirajo orožnike v zaustavljanju bežečih in naj jih odpravijo v prednjo bojno črto. 4. Odprava ranjenecv se vrši na popolnoma nedopusten način. Težko ranjeni so morali hoditi peš in s svojim glasnim krikom in stokom provzročali zmešnjave in bojazen med borečimi se vojniki. 5. V nekem delu za fronto sem našel štiri šarže, ki so bili zaposleni s pisalnimi deli. Na francoskega stotnika, ki me je spremljal, je napravil tak način bojevanja zelo mučen vtisk. — Bitke se morajo udeleževati vsi šarži. Pisarniško delo pride šele po bitki. 6. Ponovno ukazujem vsem vodstvom, da je neobhodno potrebno, da neoprestano osebno skrbje za dviganje poguma pri častnikih in moštvo. Sovražnik, ki ga imamo pred seboj, ima slabo pehoto in le malo artiljerije. Z 20.000

možni in številno artiljerijo, ki nam je na razpolago, lahko delamo čudeže in operemo sramoto prejšnjih dni. — Poveljnik 11. divizije: polkovnik Eccoescu; načelnik štaba: podpolkovnik Marculescu.

Albansko-macedonsko bojišče.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se razglša: 17. okt. 1916.

Jugovzhodno bojišče. — Nič posebnih dogodkov.

Imenstnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 17. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 17. okt. 1916.

Balkansko bojišče. — Na macedonski fronti so bili zavrnjeni prvotno omenjeni napadi pri Gradinici, južno Bitolja, ob Črni in severno Nižde planine.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

SOFIJA, 16. (Agence Tel. Bulgare.) Poročilo generalnega štaba.

16. oktobra. — Macedonska fronta: Po dopolnilnih sporočilih je bil sovražni napad 14. oktobra na obeh straneh železnice Bitolj—Lerine odbiti z ogromnimi francoskimi izgubami. Pred fronto enega samega našega bataljona smo pokopali 485 mrtvecev. Tekom zadnjih dveh dni, 14. in 15. oktobra, so se Srbi nezasišano prizadevali, da bi upognili bolgarsko fronto ob Črni med Brodom in Skočivrom. Toda vsa prizadevanja so bila zastoj. V noči od 15. na 16. oktobra so Srbi izvršili osem zaporednih, skrajno srđitih napadov v istem odseku, a smo jih odbili z velikimi njihovimi izgubami. Na mogleniški fronti živahno artiljerijsko delovanje. Slaboten sunek sovražne pehote severno Gruništa smo zadržali z ognjem. Zapadno in vzhodno Vardarja do Dojranskega jezera slaboten artiljerijski ogenj. V vzhodju Belasice planine obojestranski topovski ogenj in nam v prid potekli patruljski spopadi pri Bursuku. Na strunski fronti boji med poizvedovalnimi oddelki. Mestoma artiljerijski ogenj.

Zapadna bojišča.

BEROLIN, 17. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 17. okt. 1916.

Zapadno bojišče. — Armada Albrehta Wirtemberskega: Na več mestih fronte živahno patruljsko in strelno delovanje. — Pri armadni skupini bavarskega prestolonaslednika so bile postojanke na obeh straneh Somme čez dan v močnem artiljerijskem ognju, na katerega smo krepko odgovarjali. Pri boju proti sovražni artiljeriji so nam izborni služili opazovalni letalci. Napadi so sledili zvečer severno reke proti Gueudecourtu in Saillyju sosednim črtam, južno proti našim postojankam severno Fresnesa in Mazancourta. Pri Gueudecourtu so razpadli naskoki v zapornem ognju. Pri Saillyju in Fresnesu so se izjalovili v boju moža proti moči, ki se traja za majhne kose jarkov. Naši bojni letalci so sestrelili šest sovražnih letal, med njimi tri za sovražnimi črtami. Stotnik Bölcke je zopet dva nasprotnika onesposobil za boj. — Prestolonasledničkova fronta: V Šampanji smo zavrnili francoski sunek severno Le Mesnila. V Argonih in okolišju Moze je bil mestoma živahen artiljerijski boj.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

Boji ob Sommi.

BEROLIN, 16. (Kor.) Wolffov urad do biva z vojaške strani poročilo o bojih, ki so se vršili ob Sommi med 9. in 13. oktobrom in pripadajo k največjim bojnim dejanjem v sommski bitki. Po kratkem opisu bojev 9., 10. in 11. oktobra opisuje poročilo boji pri Saillyju 12. oktobra, kjer sovražnik ni nič manj kot šestkrat naskočil in sicer po ogromni artiljerijski pripravi v gostih masah, sedem do deset zaporednih valov, za njimi pa zopet goste kolone, ki so jih vodili častniki na konjih. Sovražnik je mislil čisto gotovo, da je s to zastavitvijo artiljerijskih mas že popolnoma uničil nemško pehoto. Z glasnim krikom in vikom so naskočile mase, popolnoma gotove zmage; tem pretresljiveje pa je bilo, kar je sledilo. Smrt je imela bogato žetev. Nemška pehota vkljub temu težke-

mu položaju ni izgubila svoje odporne sile. Goste angleške in francoske kolone je ožen nemške pehote v pravem pomenu besede pokosil. Pred gozdom St. Pierre Vaast, se nahajajo pravcate »barikade mrličev«. 13. oktobra je popustila sovražna napadna silovitost. Brezdvomno je ugotovljeno, da je sovražnik s tem ogromnim naporom svojih sil skušal doseči veliko odločitev in da je zlasti 13. oktobra nameraval predor v večjem slogu. Sovražne izgube so dosegle višino, kakor še nikoli. Po izpovedbah ujetnikov štejejo pehotne stotnije komaj še po 50 mož. Vsi ujetniki opisujejo razpoloženje v francoski armadi kot »vojno utrujenost« ter označajo napad 12. oktobra za »brezkoristno klanje« ter izražajo veselje, da so ušli iz »pekla ob Sommi«. Tem radostnejše in zmagozavestnejše pa je razpoloženje pri Nemcih. Poročilo zaključuje: Dnevi od 9. do 13. oktobra ob Sommi so bili dnevi velikih bojov prvega reda ter pomenja-jav prav tako velik, popoln uspeh nemškega orožja kot težak poraz Francozov in Angležev. Zdi se, da se drama ob Sommi bliža svojem višku.

Veleposlaništva — bolnišnica.

LONDON, 16. (Kor.) »Daily Chronicle« predlaga, da naj se veleposlaništva sovražnih držav uredi kot bolnišnice, ker zelo pomanjkuje bolnišnic. List predlaga, da naj se v ta namen s posredovanjem nevtralnih držav doseže dogovor, da bi se tudi angleški veleposlaništvi v Berlinu in na Dunaju uporabili za bolnišnice.

Obožitev angleških trgovinskih ladij. NEW YORK, 16. (Wolff.) — (Kor.) V »New York Worldu« izjavlja neki višji angleški uradnik, da se pričakuje odlok admiraltete, če že ni bil objavljen, v katerem se nalaga vsem ladjam, da naj vzamejo na krov topove tako težkega kalibra, kakor dopušča njih gradnja. To naj se zgodi izključno v obrambne namene. Odlok nalaga kapitanom vseh trgovinskih, potniških in prevoznih ladij, naj skrbje za izvežbano topovsko močstvo, da se je mogoče na ladij v slučaju napada boriti do skrajnosti.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 18. (Kor.) Uradno se objavlja: Nemški podvodnik je 7. t. m. v Sredozemskem morju s torpednim zadetkom težko poškodoval italijansko zavarovano križarko »Libia«.

Turška bojišča.

CARIGRAD, 16. (Agence Tel. Milil.) Glavni stan javlja:

Kavkaška fronta. — Splošno prasko, ki so potekle za nas ugodno. Z ostalih front se ne poroča noben važen dogodek.

Sovražna uradna poročila.

DUNAJ, 17. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča:

Rusko uradno poročilo.

14. oktobra. — Zapadna fronta: Ob izvrtu Stohoda v okolišju vasi Rajnjasova, pri Semerinkih južno Kisjelina in v gozdovju zapadno Bubnovega so naši poizvedovalci izvršili uspešne pohode, pri čemer so zasedli sovražne poljske straže in njihove järke. Sovražne protinapade je odbil naš zaporni ogenj. V okolišju Dornowatre artiljerijski boj. Hrabri poveljnik nekega tereškega kosaškega polka, polkovnik Tuskajev, je padel. — V Dobruži nič bistvenega.

Romunsko uradno poročilo.

16. oktobra. — Severna in severozapadna fronta: Na frontah severno in severozapadno Fulghesa, Györgö (Fölgyesa) in v gorenji bidoški dolini silovito artiljerijsko delovanje. Pri Palanki in v uzoški dolini smo odbili pehotne napade. Zajeli smo 40 mož. Artiljerijsko delovanje ob meji. V otoški dolini smo odbili sovražni pehotni napad. Sovražnik je srđito napadel naše čete ob meji, a smo ga vrgli čez mejo. V buzeuški dolini malenkostno delovanje. Zajeli smo 80 mož. Pri Tablabuzi (?) nas je prisilil sovražnik, da smo se umeknili nekoliko proti jugu. Pri Predalu smo zavrnili sovražnikove napade z velikimi njegovimi izgubami. V okolišju Rude (?) so se naše čete trdovratno upirale. V okolišju Alute smo zasedli Stano

(?), Glegovad (?), Cidivo (?) in Cioca—Stricatului (?). V julškem okolišju nič delovanja. Pri Oršovi artiljerijski boj. — Južna fronta. Strelni boji ob Donavi. V Dobruži smo z bajonetom vrgli namakneje sovražne straže pri Karabači.

Angleško uradno poročilo.

LONDON, 17. (Uradno.) Generalni štab javlja: Iz Soluna se javlja 16. t. m.: Strumska fronta: Naše patrulje so prodrlje v Bursuk in pogrtale sovražne oddelke. Mornariška letala so uspešno napadla z bombami most v Buku. — Vardarska fronta: Nič novega.

Vesti iz Grške.

Francoska in Angleška priznali provizorično vlado.

Iz Lugana javljajo: Iz Pariza se poroča, da ste Francoska in Angleška priznali Venizelovo provizorično vlado v Solunu in na Kreti. Od ostalih ententnih vlasti še ni odločitve.

Izročeno brodovje.

Iz Aten se poroča: Grško oklopnico »Salamis« so prevzeli zavezniki. (V najnovšem, letošnjem seznamu te oklopnice še ni pod tem imenom; morda je to oklopnica, ki je zaznamenovana z »N« s pripombo, da se šele gradi. Ta oklopnica je dolga 165 m, ima 24.000 ton, oklop do 300 mm; oborožitev: 10 topov po 34,5 cm, 22 po 14 cm, 4 po 47 cm, 4 mitraljeze, 5 cevi za lansiranje torpedov; 30.000 konjskih sil, 22 pomorskih milj hitrosti in 1109 mož posadke. — Prip. ured.) Govori se, da so zatvornice topov s te ladje in dveh drugih ladij odpravili v Solun. Križarko »Helle«, (splavljena l. 1912. dolga 100 m, 2650 ton; oborožitev: 2 topa po 15,5 cm, 4 po 10,5, 2 po 7,6, 6 po 47, 2 po 37 cm, 2 cevi za lansiranje torpedov; 8000 konjskih sil, hitrost 22 milj, 335 mož posadke.) dajo najbrž na razpolago macedonski vladi, ki poleg nje dobi še dva rušilca in osem torpedov ter en podvodnik, da bo mogla izvrševati prevoze čet. Ena bojna ladja, 12 rušilcev, 9 torpedovk, ena torpedovka, 3 polagalci min, en podvodnik in ena materijalna ladja ostanejo na razpolago zaveznikom, ki še niso izrekli odločitve o uporabi teh ladij.

Grška pred bankerotom.

»Hamburger Fremdenblatt« dobiva posredno iz Londona naslednjo vest: V londonskih finančnih krogih se govori, da je pričakovati grškega državnega bankerota.

Grška državna blagajna je imela meseca septembra na razpolago samo 360.000 frankov, a plačati bi morala 20 milijonov nujnih terjatev. Zaloga grške vlade v Parizu in Londonu so entente vlade zasedaj zaplenile, da zavarujejo angleške in francoske terjatve napram Grški.

Sklicanje zbornice odgodeno do 13. novembra.

LUGANO, 16. (Kor.) Italijanski listi javljajo iz Aten: Zopetno sklicanje grške zbornice, za katero je, kakor znano, hotelo četvero zaveza, da se razpusti, je bilo z včerajšnjim odlokom kralja Konstantina odgodeno na 13. novembra.

Grško vojaštvo.

BERN, 16. (Kor.) »Temps« javlja iz Aten: Na Krfu se nahajajoče grške čete, katerim je ententa odrekla odhod, so bile po ukazu vojnega ministra določene za Epir. 24. grški pešpolk se je iz Sante Mavre na jadrncah prepeljal v Arto. Oklopnica »Hydra«, katere častništvo in moštvo se je priključilo revolucionarnemu gibanju, se je zadržala pred Solunom.

Nadzorstvo nad grško policijo.

LONDON, 16. (Kor.) Reuterjev urad javlja, da nadzorstvo zaveznikov nad grško policijo ne bo samo zunanje oblike. Namerava se urediti policijsko nadzorstvo na zdravi podlagi in pustiti državljano svoboda, da morejo izreči svoja čustva. Imena zavezniških častnikov, ki so prevzeli nadzorstvo nad lariško železnico, so bila doposlana prometnemu ministrstvu. Potniški promet se vrši brez ovire, toda vojaške osebe, ki naj bi uporabljale železnico, morajo imeti potrebne izkaze. Prevoz vojaških oddelkov med Atenami in Lariso v medpostajah je najstrožje prepovedan, ravno tako prevoz orožja in vojnega materijala. Promet med Lariso in Atenami ni nikakor omejen. Za blagovni promet je treba posebnega dovoljenja.

Zasedenje Aten.

LUGANO, 18. (Kor.) Agencija Stefani poroča iz Aten: V Pireju se je izkrcalo tisoč zavezniških mornarjev, ki so zasedli mestno hišo, postaji Atene in Pirej in baterije v Kastelli. Potem je bilo 150 mornarjev z dvema strojnima puškama odpisanih v Atene, kjer so zasedli mestno gledališče. Mesto je mirno. Ministrski svet je bil nujno sklican.

Filipescu umrl.

LUGANO, 16. (Kor.) Italijanski listi javljajo, da je Filipescu umrl.

PODLISTEK.

Njegov čas.

Roman. Iz angleškega.

Nato je poljubila Tamaro in ji voščila lahko noč. Pri vratih je postala zopet in rekla:

— Upam, dragica, da se nisi spotikala na onem pripovedovanju o aleksandrijskih plesalkah? Če bi se izvedela resnica, bi se doznalo najbrž, da so ubogi, napol sestradani ljudje, katerim je Gricko dal denarja in jim pomagal v svoji dobroti. Kaj takega stori večkrat. Če sem natančneje zasledovala take govorice, sem mnogokrat našla, da je bilo tako. Sedaj ne dam nič več na njegove pripovedke.

Ko je ostala Tamaro sama, se je vsedla k peči in dolgo časa zrla v žrjavico.

— Ko bi le vedela . . . ko bi le vedela! — Toda sama si je komaj upala priznati, kaj je hotela vedeti.

VII.

Prihodnji dan je bil zadnji dan starega leta po ruskem štetju, po novem koledarju pa dvanaesti januarja.

Ko je Tamaro okoli desetih stopila v kumicino sobo, je le-ta že sedela za pisalno mizo in delala. Soba je bila dražestno urejena. Povsod so stale umetnine iz zbirke velikega Ardahevega, prijatelja carice Katarine II., in veliko zanimivih minijatur je stalo in viselo med njimi.

— Dobro jutro, dete, — je dejala, — vidiš, da sem že pokoncu in da delam ob času, ko se večina mojih rojakinj še ne maha niti v kopalnici. Pozimi, ko je mrzlo in temno, smo pri vsem precej pozni. Navadiš se tudi ti popolnoma, da boš hodila spat ob dveh, vstajala pa ob

desetih. Toda danes, če ti je všeč moj načrt, ki sem ga napravila zate, bo tudi štiri, preden pojdeš spat. Knez Miloslavski je telefoniral, da priredi v svoji hiši na Fontanki večerno zabavo. Tam bo najprej večerja, potem se pa popeljeemo v kavarno, kjer pojo cigani. Ti cigani so znani pevci. Praznovali bomo skupaj novo leto, potem pa pojedmo tja. Dolgočasila se gotovo ne boš. Ne? Torej stvar je dogovorjena.

Potem se je obrnila k telefonu, ki ga je imela poleg sebe. Takoj nato je zaklicala vanj:

— Ali si ti, Oricko?

— Pokoncu? Seveda je pokoncu in tu v sobi.

Grška kriza in Venizelos.

Mož je izrazita osebnost. Oblagodarjen je z odličnimi, nenavadnimi svojstvi duha, bistriga vida, krepke volje, neupogljive energije in — nevarne zvitosti. Teh svojstev mu ne more odrekati tudi nasprotnik. To so duševni darovi, ki ustvarjajo prave demagoga, ki si zna tudi preko groznih težav in nasprotij preriti do veljave. To si je pridobil tudi Venizelos. Pred kakimi desetimi leti je bil mož za svet izven meja Grške še nepoznana ličnost, danes je na jeziku vsega političnega sveta. Faktor je, ki ne tehta mnogo samo v notranjem življenju Grške, ampak ki računa na znanje vsi čimtelji evropske in izlasti balkanske politike kot potenco poleg legitimnega kralja grškega kraljestva.

V začetku Venizelosovega presenetljivo naglega dvigovanja je bilo leto 1897, ko so — za časa grško-turške vojne — vlasti sedanje entente, Rusija, Anglija, Francija in Italija, proglasile avtonomijo za otok Kreta, ki je bila do tedaj turška provincija. Kot komisarja so poslali tjakaj grškega princa Jurja, ki je v imenu sultana prevzel vodstvo avtonomne vlade.

In Venizelos je — Krečan! Princ Jurij je imenoval dra. Eluterra Venizela pravosodnim ministrom za Kreta. Čudna igra usode je hotela, da je ravno večni revolucionar in podpihovatelj vseh uporov na Kreti postal upravitelj — pravice, a da je tudi kot član vlade, ki je upravljala otok v imenu sultana, ostal — voditelj upornikov proti turškemu gospodstvu. Komisarja princa Jurja, brata sedanjega grškega kralja, je podpiral le v toliko, v kolikor je to prihajalo v prilog dalekosežnim namenom — Venizela, dokler ni začel odkrito rovariti tudi proti princu. In zakaj? Čuje in strmeli boste: isti Venizelos, ki danes stremi za tem, da postane diktator Grške, ki si prisvaja pravico, da govori v imenu vsega grškega naroda, ki se baje bori za neodvisnost, svobodo in integriteto Grške, isti Venizelos je začel divjo agitacijo proti princu, obdolževaje tega poslednjega, da dela za priklonjenje otoka Kreta — k Grški, da hoče etablirati svoje lastno gospodstvo na Kreti!!

Da Venizelosu ni bilo tedaj za veličino in razvoj Grške, marveč za njegove osebne ambicije, govori kričeče dejstvo, da ni le agitiral proti priklonjenju Kreta k Grški, marveč da je hotel le avtonomijo otoka pod turškim vrhovnim gospodstvom, seveda na predpostavki, da bo prvi mogotec on — Venizelos!

Ker pa so se Krečani izrekli proti taki rešitvi krečanskega problema, je Venizelos, ki zna biti tudi gladek kot jagulja, hitro presedlal in začel propagando — za združenje Kreta z Grško. Ali tu je nalezl na odpor »zaščitnih« vlasti. Vendar je dosegel toliko, da je moral princ Jurij zapustiti Kreta, toda komisar ni postal on, Venizelos, marveč je grški kralj — ki mu je bilo prepuščeno imenovanje komisarja — imenoval Zaimisa.

Potem pa je zopet sreča obrnila svoj smehljajoči se obraz Venizelu: po aneksiji Bosne in Hercegovine in proglašenju Bolgarske kot samostojne kraljevine, je krečanski narodni zbor imenoval Venizela kot ministrskega predstavnika, ki je pozneje — ko se je leta 1909. v grški vojski pojavljala upornost in je bil položaj v Atenah ogrožen — nasvetoval kralju nove volitve v zbornico. Kralj se je dolgo upiral, ker ni zaupal Venizelu. In ta ni niti skrival svojega nasprotnosti do kralja. Očitno je obdolževal tega poslednjega, da je le on kriv na razmerah, ki so dovedle do tega upora v vojski, potem na slabem finančnem položaju in na parlamentarnih zmešnjavah. Končno pa se je kralj vendar vdal. Venizelos sicer ni kandidiral — vsaj javno in formalno ne — vendar je bil izvoljen z veliko večino, na kar je zopet presenetil svet z novim kameleonskim činom: izjavil je, da ni Krečan in turški podanik, marveč Grk, ter se je preselil v Atene, kjer je leta 1910. postal ministrski predstojnik. A že tedaj je bil pravi diktator Grške.

V prvi balkanski vojni je zvezda njegova žele zažarela v vsem svojem sijaju. In bodimo pravični tudi nasproti Venizelu! Naj so bili njegovi nagibi še tako obsodbe vredni, vendar moramo priznati, da si je tedaj pridobil velikih zaslug za Grško. Dočim je bilo to kraljestvo — radi žalostnih notranjih političnih razmer, nedostatkostnosti nje državnikov in posebno radi zastupljenih razmer v vojski, ki je bila brez vsake organizacije in vezbe — poprej prezirano, neuvajevano in brez veljave v evropskem političnem koncertu, je znal Venizelos povzdigniti njega moralni ugled in politično veljavo ter je napravil iz Grške važnega in uvaževanega komponenta v balkanskem problemu.

Naravno torej, da je postal najpopularnejši mož v kraljestvu; ali, kar mu je dal z eno roko, mu je odjema z drugo. Sreča, ki ga je spremljala, je še bolj podžigala njegove osebne ambicije, ki so se vedno gibale v smerih, nasprotnih sedanji dinastiji.

Venizelosovi propagandi je pripisati, da je Grška danes tako ponižana. To so dejstva, ki podajajo karakteristiko osebnosti Venizelove, njegovih namenov in njegovega razmerja do dinastije. Jasno so pred nami njegovi nagibi, govore nam, da je bil Venizelos vedno sovražnik grške dinastije.

Imamo pa tudi pojasnilo za sedanje vedenje kralja Konstantina, za akutno nasprotstvo med tema dvema možema, za vztrajnost, s katero kralj odvrča Venizela od moči in oblasti na Grškem.

Slednjič imamo pojasnilo za dejstvo, da je dobila entente v Venizelu moža, kakršnjega je potrebovala za svojo borbo

proti kralju, ker se noče ukloniti nje nasilstvu in odnehati od politike nevtralnosti.

Pozivni razglas.

a) S pozivnim razglasom »O 3« z dne 15. septembra 1916. l. za 2. dan oktobra 1916. l. sklicani avstrijski državljani in pravtako tudi za isti rok s pozivnicami klicani, v Avstriji prebrani ogrski državljani rojstvenih letnikov 1871, 1870, 1869, 1868, 1867 in 1866

morajo priti v službovanje k c. in kr. dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu, oziroma k c. kr. deželnoobrambovskemu (deželni strelcevi) dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu, ki je označeno v njihovi črnovojni izkaznici, namesto 2. dne oktobra 1916. l. šele 3. dne novembra 1916. l. in nadalje

b) s spredaj označenim pozivnim razglasom za 10. dan oktobra 1916. l. sklicani avstrijski državljani rojstvenih letnikov 1892, 1891 in 1890, potem 1884, 1883, 1882, 1881 in 1880

ter s pozivnicami za 10. dan oktobra 1916. l. sklicani, v Avstriji prebrani ogrski državljani namesto 10. dne oktobra 1916. l. šele 16. dne novembra 1916. l.

Posamezni izmed vojni zavezanec, ki so bili doslej klicani za 10. dan oktobra 1916. l., pa prejmejo posebne pozivnice, ki se glase na zgodnji rok nego na 16. dan novembra 1916. l. in morajo priti v službovanje ob tem roku.

V ostale ostanejo določila pozivnega razglasa »O 3« z dne 15. septembra 1916. l. v moči.

Gorenja preložitve rokov za prihod v službovanje se nanaša zgolj na vojne zavezanec, ki so bili v tuzemstvu na prebiranju, za tiste, ki so bili izven avstrijsko-ogrsko monarhije na prebiranju, pa obdrži v njihovih črnovojni izkaznicah vstavljeno rok za prihod v službovanje vseskozi neizpremenjen veljavno.

Kdor ne sluša pozivnega povelja, se strogo kaznuje po obstoječih zakonih.

V Trstu, dne 2. oktobra 1916.

C. kr. namestništveni svetnik.

Aprovizacijske stvari.

GOVEJE MESO.

Jutri, 19. t. m., se bo razdeljevalo goveje meso, in sicer proti izkazu z izkaznico za živila, ki se preščinje na notranjem delu pod šte. 18. Prodaja se prične ob 6 zjutraj. Na vsak odmerik izkaznice se bo moglo dobiti 1/2 kg mesa, toda vsega skupaj ne več kot 1 kg.

Cene:

Prednji deli s priklado K 4'80 kg, zadnji deli s priklado K 6'40 kg.

Dobivalo se bo to meso v naslednjih mesnicah: Bolle, Salita di Greta 13; Callin, ulica Belvedere 18; Pellis, ul. Cecilia de Rittmeyer 9; Benedettich, ulica Delle Poste 1; Benedettich, ul. S. Sebastiano 3; Perlati, ul. Sanità 9; Micchelli, ul. Lazzaretto vecchio 46; Vattovatz, ulica Giustinelli 5; Levi, ul. Beccherie 6; Polacco, ul. Beccherie 47; Loy, ul. Donato Bramante 13; Loy, ul. Barriera vecchia 43; Pontoni, trg Barriera vecchia 12; Wenghersin, ul. Ugo Foscolo 16; Depace, ul. Barriera vecchia 26; Carniel, ul. Istituto 22; Pozzi, ul. Settefontane 1; Benedettich, ul. Piccardi 28; Pousch, ul. Rivo 34; Rizzian, ul. Istria 582; Malusa, ul. Giuseppe Parini 15; Cooperative Operaie, ul. S. Marco 22; Gatznig, ul. S. Spiridione 7; Godigna, ul. Giulia 24; Ottonicer, ul. Molin grande 11; Polli, ul. Acquedotto 13; Polacco, ul. Torrente 30; Mars, ul. Farne 7; Saulich, Kladin sv. Alojzij 668; Sinigaglia, Barkovlje 49; Godina, Skedeni 138; Gatznig, Skedeni 50.

Krušna komisija št. 17.—18. se je premetila iz ulice Alessandro Manzoni št. 10 v ulico dell' Istituto, št. 15, 1 nadstr.

Domače vesti.

Akcija za podeljevanje zajtrka na tržaških šolah. Pod predstvomstvom namestnika barona Fries-Skene se je vršil predvčerajšnjim v sejni dvorani namestništva razgovor, ki se je bavil z izpolnitvijo akcije za podeljevanje toplaga zajtrka na tržaških ljudskih in meščanskih šolah. Na konferenco so došli: baronica Lucy Fries-Skene, baronica Nina Morpurgo, gospa pl. Krekich-Strassoldo, gospa Karolina Rabl, gospa Antonija Slavik in gospa Alfreda Schellander, potem dvorni svetnik baron Glanz, vladni komisar za Trst, dvorni svetnik pl. Krekich-Strassoldo, deželni šolski nadzornik Matejčić, dr. Abram, vitez pl. Bernetic-Tommassini, primarij dr. Escher, dr. Puecher, kakor tudi šolski voditelji Bettiol, cesarski svetnik Brunnlechner, Endler in Vrščaj. Namestnik je otvoril sejo z nagovorom, v katerem je opozarjal na potrebo, da se na mestnih šolah že obstoječe podeljeva-

nje jedil izpopolni in da se — kolikor je možno — vsem potrebnim učencem nemških, italijanskih in slovenskih ljudskih in meščanskih šol zagotovi sosebno za budoči zimski čas važno dobroto toplaga zajtrka. Po daljši debati, na kateri so razpravljali o vseh stvareh akcije za podeljevanje jedil, je bilo sklenjeno, da se izvedba akcije, za katero so že določene gotove smeri, poveri izkušeni, za mladinsko oskrbo kaj zaslužni organizaciji sirotinskih oskrbnic. Akcijskemu odboru, ki naj se ustanovi v ta namen, bodo poleg vodilnih funkcionarov oskrbe vojnihi sirot pripadali še gospodje: primarij dr. Escher, dr. Abram, ravnatelj ubožnice, Perner, kakor tudi šolski voditelji Bettiol, Brunnlechner, Endler, Nicolao in Vrščaj. Za akcijo, za katero se je kazalo splošno zanimanje, je namestnik obljubil najizdatnejše pospeševanje kakor tudi dar 10.000 K iz vojnopomočnega fonda ter nadaljnjih tekočih pridatkov iz dobrovoljnih prispevkov posestnikov kinematografov za namene vojne oskrbe.

»Trst tekom osme soške bitke«. Vsi nemški avstrijski listi objavljajo pod tem naslovom kratek opis nekega vojnega poročevalca, menda Karla Fr. Novaka, poslan 15. t. m. iz Trsta, v katerem pripoveduje ta vseznalec, kako je bilo v Trstu tekom zadnje laške ofenzive. Med drugim pravi: »Enajst dni so se tresla vsa okna in z njimi vsi živalci, neprestano so krožili letalci, obrambni topovi so lajali, na pomolih pa so stali in čepeli pozno v noč ljudje, ki so prisluškovali tja na morje.« — No tako hudo pa menda res ni bilo, kakor je slišal in videl ta vojni poročevalec. Tresla so se res okna tupatam precej pošteno, a živalci so se Trščanom že tako privadili grmenja na fronti, da so pač redki tisti ljudje, ki bi se jim tresli živalci zaradi pokanja na fronti.

Nabiranje cunj, kosti, starega železja itd. Cesarjski komisar razglasa: Cesarjski komisar prepušča iz zdravstvenih razlogov krošnjarsko nabiranje cunj, kosti, starega železja itd. iz nabiralnikov, ki jih postavlja uprava za javno snago po dvoriščih, oziroma iz smetišč. Prestopki zoper to prepoved se kaznujejo v smislu občinskega statuta z globlo do K 100 in v slučaju neizterljivosti z zaporom do 10 dni.

Odstranjevanje starih lepakov. Cesarjski komisar razglasa: Pred nekoliko dnevi se je zapovedalo, da se odstranijo s hišnih osprej in zidov sploh vsi nalepljeni lepaki. Oni, ki so se pokorili temu ukazu, pa večinoma niso poskrbeli za to, da se odstranjeni lepaki poberejo in pomečejo v nabiralnike za smeti, oziroma v hišna smetišča. Pustili so jih marveč na javni ulici. Dotični, ki se niso še pokorili gorenjemu pozivu, se opozarjajo na določbe § 12. reda za javno snago, ki prepoveduje, da se nesnažnosti pomečejo na javno ulico. Obvešča se tudi, da imajo, bodisi mestni organi, bodisi policijski redarji, izrecno povelje, da brez drugega ovadijo prestopke zoper navedeno prepoved, kateri se kaznujejo po določilih občinskega statuta z globlo do K 100 in v slučaju neizterljivosti z zaporom do 10 dni.

Čebulne sadike. Mestni magistrat naznanja interesom, da se prično 22. t. m. razdeljevati čebulne sadike. Vsakdo dobi za svoje domače gospodarstvo brezplačno lahko 100 sadik in se bodo te sadike dobivale v vrtu c. kr. policije na Montebellu (nasproti dirkališču). Za vsakih nadaljnjih 100 sadik je določena cena 20 vin.

Kdo ve kaj? Lansko leto pred izbruhom italijanske vojne sta pisala očetu (Luki) iz Biljane njegova dva sinova: Leopold Mikulin, k. u. k. Etappen Komp. p. p. št. 97 in Laas bei Küloschak, Gornje Koroške, in Ludovik Mikulin, k. u. k. L. R. N. o. 27. 5. stotnija, Ljubljana na Ledini. Od tistega časa, ko je nastala vojna z Italijo, se ne ve ničesar več o njiju. Oče se nahaja sedaj v Italiji kot begunec in podpisani sem naprošen, da jih iščem. Kdor bi kaj vedel o obeh Mikulinih, naj sporoči na moj naslov: Teodor Simčič, Pendice di Scrocola 605, Trst.

Mestna zastavljavnica. Jutri, 19. t. m., od 9 in pol dop. do 1 pop. se bodo prodajali na dražbi dragoceni predmeti serije 136., zastavljeni meseca oktobra 1914. na bele listke, in sicer od št. 153.801 do št. 155.900, od 3 in pol pop. do 7 zvečer pa nedragoceni predmeti serije 138., zastavljeni meseca oktobra 1915. na rdeče listke, in sicer od št. 211.101 do št. 212.200.

DAROVI.

Moški podružnici CMD daruje Neimenovan K 200. Denar je vložen v Trg. obrt. zadr.

Ženski podružnici CMD za Božičnico daruje Neimenovan K 200. Denar je vložen v Trgov. obrt. zadr.

ČESKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte, Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Posestvo se da celotno ali razdeljeno v najem evan. se proda. Leži ob koločvornu velikega trga Južnostajerske. Redi do 6 glav žive, 10 prasat. Istotam se oddajo stacovanja v najem. — Ponudbe Inzer. oddelku Edinosti pod »Najem 1916«.

Knjižarna J. Štoka Trst, ulica Molino 19 kupi takoj več novih ali rabljenih izvodov Vole: knjigovodstvo za d. orazredne trgovske šole. 3064

Bombaž, pletenine, cunj in volno kupujem in plačam po dobri ceni. Via Poudares 2, vogal Barriera Cesana. 693

Mladenčica težaka sprejme trgovina Antonič ulica Miranar 9. 3093

Prodaj dvakrat čistjen petrolej v kositernih tostadah od 5, 10, 15 in 20 litrov ter v sodih. — Kupujem prazno kositerno posodo in petrolejve sode, benzina in olja. — Zaloga ulica Acque št. 19. 687

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste 2469

Zaklje vsake vrste kupuje prva slovenska trgovina, Jakob Margon, Trst, ulica Soli tario 21 (pri mestni bolnišnici). 691

Rabljen papir, odrečke, arhive in kartone kupuje v vsaki množini Kuret, Settefontane 1. 688

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, mlo, gumijeva podplatke, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarnski papir, kopirni svinčniki, zaponke, prstani rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robci, mrežice za brke, pletenine, srage, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavničke, zaponke »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolò št. 19. 62

Dne 24. septembra se je odprla velika zaloga vsakevrstnega vina na OPČINAH. (Dvorec Znidarčič). Dobi se tudi steklenice vsake vrste.

POVSOD NA PRODAJ

Nadomestek za milo „BRIZOL“

Izdelek iz lastnih surovin tvrdke »Westböhmsche Caolin- und Chamottwerke in Oberbrisi (Češko) dobavljiv v vsaki množini.

„BRIZOL“ je neobhodno potreben za osebno rabo, za čiščenje podov, lončevine, kopeljne kadi itd. Neobhodno potreben za ščacije, kjer se koncentrirajo ujetniki, za vojašnice, delavnice, za soferje, motocikliste, kovače, kleparje, mesarje, slikarje, zidarje, voznike, čevljarje, belivce, rudokope, lakirarje, tiskarske stavce i. t. d. i. t. d.

„BRIZOL“ je neobhodno potreben v kuhinji za čiščenje lesa

„BRIZOL“ odstrani hitro in radikalno madeže masti, in črnila iz rok, pedov i. t. d. i. t. d.

„BRIZOL“ ima lastnosti razkuževalca, očisti hitro in radikalno ter neobhodno potreben.

Glavno zastopstvo s zalogo za TRST, ISTRO, GORIŠKO in DALMACIJO DELNIŠKA DRUŽBA

GREINITZ-TRST.

Povsod na prodaj

po ceni 28 stot. komad.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenca

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvladovati se boleznimi, nego zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vdajšljivi, katerim Sirolin znatno glahča naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vpehom na splošni počutek.

